

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
Дігтярівського навчально-виховного
комплексу
Новгород-Сіверської міської ради
Чернігівської області
Протокол №2 від 30.08.2024

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Дігтярівського
навчально-виховного комплексу
Новгород-Сіверської
міської ради
Чернігівської області
_____ Тетяна ЛУГОВСЬКА

***Освітня програма
Дігтярівського навчально-виховного комплексу
Новгород-Сіверської міської ради Чернігівської області
на 2024/2025 навчальний рік***

I. Загальні засади

Дігтярівський навчально-виховний комплекс здійснює свою освітню діяльність відповідно Конституції України, Закону України «Про освіту», Концепції «Нова Українська школа», Статуту закладу, стратегії розвитку та річного плану роботи закладу.

Освітня програма Дігтярівського навчально-виховного комплексу адресована здобувачам освіти, педагогам, батькам та партнерам закладу. Метою програми є забезпечення доступності та підвищення якості освіти через оновлення змісту та реалізацію Нової української школи.

Дігтярівський НВК здійснює освітній процес за трьома рівнями освіти згідно Закону України «Про освіту»:

- перший рівень – початкова освіта – 1 – 4 класи, тривалістю 4 роки
- другий рівень – базова середня освіта – 5 – 9 класи, тривалістю 5 років
- третій рівень – повна загальна середня освіта – 10 – 11 класи, тривалістю 2 роки.

Освітня програма закладу на 2024-2025 н.р. розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;
- постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 р. №782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. №988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;

- постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»;
- постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. №898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти»;
- постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011р. №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 7 серпня 2013р. №538);
- [постанови КМУ від 28.07.2023 №782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»](#)
- наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти (1-2 класи), розробленої під керівництвом О.Я. Савченко»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти (3-4 класи), розробленої під керівництвом О.Я. Савченко»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 02.2021 №235 «Про затвердження Типової програми II ступеня (базова середня освіта) розроблена на основі Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти» (додаток №1, додаток №3);
- наказу Міністерства освіти і науки України від 04.2018 №405 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (таблиця №1, таблиця №8);
- наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (таблиця №2, таблиця №3);
- наказу Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами);
- [Наказом МОН від 15.05.2023 №563](#) Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні;

- Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;
- Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314;
- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09. 2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки [№ 201 від 24.02.2023](#) та [від 22.03.2023 №333](#);
- Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016;
- Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;
- листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;
- листа Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 № 1/12186-26 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти»;
- листа Міністерства освіти і науки України від 03.08.2023 № 1/11479-23 «Про методичні рекомендації. Безпечне освітнє середовище надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації»;
- листа Міністерства освіти і науки України від 16.03.2022 №1/3472-22 «Про виконання Указу Президента України Володимира ЗЕЛЕНСЬКОГО від 16.03.2022 №143/2022»;
- листа Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 р. №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- листа МОН України №1/9-322 від 18.05.2018 «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у ЗНЗ в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей»;

- санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я 01.08. 2022 року № 1371 та від 25.08.2022 [№1529](#).

Нормативно-правова база діяльності закладів дошкільної освіти

- Закон України «Про дошкільну освіту»
- Державний стандарт дошкільної освіти
- Ліцензовані в Україні програми дошкільної освіти

Структура та режим

У 2024- 2025 навчальному році в закладі сформовано 11 класів, у яких навчається 81 учень: початкова школа – 26 учнів (4 класи); основна школа – 41 учень (5 класів); старша школа – 14 учнів (2 класи).

Освітня програма зорієнтована на роботу закладу освіти за п'ятиденним навчальним тижнем.

Навчальні заняття організовані за семестровою системою:

Навчальний рік складається з двох семестрів

(I семестр – з 02 вересня до 27 грудня 2024 року, II семестр – з 13 січня до 30 травня 2025 року).

Протягом навчального року передбачені канікули:

осінні (з 26 жовтня по 03 листопада 2024 року),

зимові (з 28 грудня 2024 року січня по 12 січня 2024 року)

весняні (з 25 березня по 31 березня 2024 року).

Тривалість уроків:

За умови очної форми організації освітнього процесу

1 клас – 35 хв.

2 – 4 класи – 40 хв.

5 – 11 класи – 45 хв.

Тривалість перерв між навчальними заняттями для учнів 1-4 класів становить 15 хв., для 5-11 класів – 10 хв., велика перерва (для прийому їжі) – 30 хв.

За умови організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання (синхронний режим)

1 клас – 20 хв.

2 – 4 класи – 30 хв.

5 – 6 класи – 35 хв.

7 – 9 класи – 30 хв.

10 -11 класи – 35 хв.

Контроль відповідності освітнього рівня випускників загальноосвітнього навчального закладу I ступеня державним вимогам проводиться у формі ДПА наприкінці навчального року, з навчальних предметів, перелік яких щороку визначається і затверджується Міністерством освіти і науки України.

Обов'язковою є атестація з української мови та математики.

ДПА проводиться у письмовій формі. Завдання для проведення атестації укладаються навчальними закладами відповідно до орієнтовних вимог до змісту атестаційних завдань, затверджених Міністерством освіти і науки України.

У навчальних планах 5-9-класів зазначено типові навчальні плани, за якими здійснювався розподіл годин на вивчення предметів. Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією інваріантної складової.

У 8 та 9 класах з метою підвищення загальної освіченості громадянина України, закладення міцного ґрунту лінгвістичної підготовки учнів, формування духовно багатой особистості, яка відзначалася б свідомим ставленням до державної мови, високою мовною компетентністю і готовністю до освіти в старшій школі в умовах профільного навчання перерозподілити години мовно-літературної галузі таким чином: іноземна мова – 2 год., українська мова - 3 год. на тиждень.

Предмети інваріантної складової, що не мають повної кількості годин, викладатимуться наступним чином протягом навчального року за розкладом:

- англійська мова в 5 кл. (3 год. – I с, 4 год. – II с.), в 6 кл. (4 год. – I с., 3 год. – II с), у 7 кл. (4 год. – I с., 3 год. – II с.)
- вступ до історії України та громадянської освіти в 5 кл. (2 год. – I с., 1 год. – II с.)
- громадянська освіта у 6 та 7 кл. (1 год. – II с)
- історія України у 8 кл. (1 год. – I с., 2 год. – II с.); 9 кл. (2 год. – I с., 1 год. – II с.);

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» формується з варіативних модулів:

для учнів 5 класу – «Баскетбол», «Баскетбол 3x3», «Волейбол», «Дитяча легка атлетика», «Доджбол», «Настільний теніс», «Панна», «Регбі 5», «Футзал», «Cool Games», «Кортфбол», «Фістбол»;

для учнів 6-9 класів – «Легка атлетика», «Гімнастика», «Волейбол», «Баскетбол», «Футбол», «Рухливі ігри».

Модулі обрано відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення.

Контроль відповідності освітнього рівня випускників загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня державним вимогам проводиться у формі ДПА наприкінці навчального року, з навчальних предметів, перелік яких щороку визначається і затверджується Міністерством освіти і науки України.

Обов'язковою є атестація з української мови.

ДПА проводиться у письмовій формі. Завдання для проведення атестації укладаються навчальними закладами відповідно до орієнтовних вимог до змісту атестаційних завдань, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Навчальний план для 10 -11 класів розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів. Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами «Інформатика», «Технології».

Профільність є ефективним засобом диференціації навчання у старшій школі. Вона має на меті забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси і здібності.

Враховано бажання учнів та їх батьків, тенденцією збільшення вибору предмета для складання ЗНО та ДПА у формі ЗНО. Ураховуючи потреби учнів, побажання батьків, учнів, фахову підготовку педагогічних кадрів, стан навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення навчання в старшій школі на профільному рівні вивчається українська мова в 10 та 11 класах. Також у 10 та 11 класах виділено по 1 год. на тиждень на поглиблене вивчення української літератури та математики.

Предмети інваріантної та варіативної складових, що не мають повної кількості годин, викладатимуться в 10 та 11 класах наступним чином протягом навчального року за розкладом:

- географія в 10 класі (1 год. – I с., 2 год. – II с.);
- хімія в 10 класі (2 год. – I с., 1 год. – II с.);
- інформатика в 10 кл. (2 год. – I с., 1 год. – II с.) та 11 кл. (1 год. – I с., 2 год. – II с.)

- технології в 10 кл. (1 год. – I с., 2 год. – II с.) та 11 кл. (2 год. – I с., 1 год. – II с.)
- історія України в 10 кл. (1 год. – I с., 2 год. – II с.) та 11 кл. (2 год. – I с., 1 год. – II с.)
- предмет «Захист України» вивчатиметься в осередку, створеному на базі Новгород-Сіверського ліцею №1.

Обов'язковою у 2023-2024 н.р. є атестація з української мови, математики, історії України та з одного предмету – на вибір учнів.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах закладу.

Система педагогічної діяльності

У закладі працює 20 основних педагогічних працівників (з них 1 працівник проходить службу в ЗСУ) та 1 сумісник. Мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» – 11 педагогічних працівників, «спеціаліст I категорії» – 7; «спеціаліст II категорії» – 1; «спеціаліст» – 1, без педагогічної освіти – 1 (студентка 4-го курсу університету). Мають педагогічні звання: «учитель-методист» - 1, «старший учитель» - 3.

Відповідність фаховості вчителя навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або досвідом практичної роботи за відповідним фахом та проходженням відповідного підвищення кваліфікації.

Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності мають дотримуватись академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність, яке є окремим документом закладу

II. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Дошкільна освіта

Дошкільна освіта є першою ланкою системи освіти. Розвиток дошкільної освіти в Дігтярівському навчально-виховному комплексі зорієнтований на забезпечення повної та збалансованої системи освітніх послуг населенню, створенню належних умов здобуття дітьми дошкільної освіти. Освітній процес у дошкільному закладі «Віночок»

здійснюється відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти в Україні, Положення про дошкільний навчальний заклад, інших нормативних документів та інструктивно-методичних листів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, статуту закладу освіти. Освітній процес організовано за Програмою розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля»

Пріоритетними напрямками роботи є:

- створення розвивального життєвого простору, найсприятливішого для гармонійного і різнобічного розвитку, системного виховання і навчання дітей в ранній та дошкільний період;
- осучаснення та гуманізація педагогічного процесу на основі особистісно-орієнтованої моделі виховання і навчання, впровадження нових форм діяльності дошкільного навчального закладу в умовах модернізації дошкільної освіти;
- впровадження передових педагогічних ідей, розробок, новітніх технологій, що сприяють ефективному розвитку пізнавальних здібностей малюків в різних видах дитячої діяльності;
- формування життєвої компетентності малюків за освітніми лініями «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина в світі культури», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини»;
- охорона життя і здоров'я дітей, оновлення та удосконалення форм, змісту, методів фізкультурно-оздоровчої роботи і шляхів формування у дошкільників ціннісного ставлення до власного здоров'я;
- оновлення стратегії і тактики взаємодії з батьками.

Початкова освіта

Початкова освіта здобувається, як правило з шести років. Діти, яким на початок навчального виповнилося 6 років розпочинають навчання у закладі. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. З метою подолання освітніх втрат та за бажанням батьків на повторний курс залишено 2 учнів у 4 класі.

Базова освіта

Базова загальна середня освіта здобувається, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Повна загальна середня освіта

Повна загальна середня освіта здобувається, після здобуття базової середньої освіти. Здобувачі базової середньої освіти, які успішно склали державну підсумкову атестацію та успішно засвоїли навчальні програми з базових предметів на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття повної середньої освіти.

III. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження:

- для учнів 1-2-х класів складає 1610 годин/навчальний рік

<i>Назва освітньої галузі</i>	<i>Навчальне навантаження</i>	<i>Кількість годин 1 клас</i>	<i>Кількість годин 2 клас</i>
Українська мова. Навчання грамоти	На тиждень	7	
	На рік	245	
Українська мова. Читання	На тиждень		7

	На рік		245
	На тиждень	2	3
Іноземна мова (англійська)			
	На рік	70	105
	На тиждень	4	4
Математика			
	На рік	140	140
	На тиждень	3	3
Я досліджую світ			
	На рік	105	105
	На тиждень	1	1
Дизайн і технології			
	На рік	35	35

Інформатика	На тиждень	–	1
	На рік		35
Мистецтво	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Фізична культура	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	22	24
	На рік	770	840

Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	На тиждень	20	22
	На рік	700	770
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	22	24
	На рік	770	840

- для учнів 3 – 4-го класів – 1750 годин/навчальний рік

<i>Назва освітньої галузі</i>	<i>Навчальне наванта-ження</i>	<i>Кількість годин 3 клас</i>	<i>Кількість годин 4 клас</i>
Українська мова. Літературне читання	На тиждень	7	7
	На рік	245	245
Іноземна мова (англійська)	На тиждень	3	3

	На рік	105	105
	На тиждень	5	5
Математика	На рік	175	175
	На тиждень	3	3
Я досліджую світ	На рік	105	105
	На тиждень	1	1
Дизайн і технології	На рік	35	35
	На тиждень	–	1
Інформатика	На рік		35

	На тиждень	2	2
Мистецтво	На рік	70	70
	На тиждень	3	3
Фізична культура	На рік	105	105
	На тиждень	25	25
Усього	На рік	875	875
	На тиждень	23	23
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	На рік	805	805
Загальнорічна кількість навчальних годин, що	На тиждень	25	25

фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		На рік	875	875	
	● для 5 – 7-го класів – 3325 годин/навчальний рік				
<i>Назва освітньої галузі</i>	<i>Навчальне навантаження</i>	<i>Кількість годин 5 клас</i>	<i>Кількість годин 6 клас</i>	<i>Кількість годин 7 клас</i>	
	На тиждень	11,5	11,5	11,5	
Мовно-літературна	На рік	402,5	402,5	402,5	
	На тиждень	5	5	5	
Математична	На рік	175	175	175	
	На тиждень	2	4	7	
Природнича	На рік	70	140	245	

Соціальна і здоров'я-зберезувальна	На тиждень	1	1	1
	На рік	35	35	35
Громадянська та історична	На тиждень	1,5	2,5	2,5
	На рік	52,5	87,5	87,5
Технологічна	На тиждень	2	1	1
	На рік	70	35	35
Інформатична	На тиждень	1	1	1
	На рік	35	35	35
Мистецька	На тиждень	2	2	2

	На рік	70	70	70
	На тиждень	3	3	3
Фізична культура***	На рік	105	105	105
	На тиждень	29	32	34
Усього	На рік	1015	1120	1190
	На тиждень	29	32	34
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На рік	1015	1120	1190
	На тиждень	26	29	31
Гранично допустиме навантаження учнів****	На рік	910	1015	1085

- для 8-9 класів – годин/навчальний рік

<i>Назва освітньої галузі</i>	<i>Навчальне навантаження</i>	<i>Кількість годин 8 клас</i>	<i>Кількість годин 9 клас</i>
Мови і літератури	На тиждень	9	9
	На рік	315	315
Суспільствознавство	На тиждень	2,5	3,5
	На рік	87,5	122,5
Мистецтво	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Математика	На тиждень	4	4
	На рік	140	140

Природознавство	На тиждень	8	8,5
	На рік	280	297,5
Технології	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Здоров'я і фізична культура	На тиждень	4	4
	На рік	140	140
Усього	На тиждень	31,5	33
	На рік	1102,5	1155
Загальнорічна кількість навчальних годин, що	На тиждень	31,5	33

фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На рік	1102,5	1155
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень	28,5	30
	На рік	997,5	1050

- для учнів 10-11-х класів складає 2450 годин/навчальний рік

<i>Назва освітньої галузі</i>	<i>Навчальне навантаження</i>	<i>Кількість годин 10 клас</i>	<i>Кількість годин 11 клас</i>
Мови і літератури	На тиждень	10	10
	На рік	350	350
Суспільствознавс тво	На тиждень	4,5	2,5
	На рік		

Математика	На тиждень	4	4
	На рік	140	140
Природознавство	На тиждень	8	9
	На рік	280	315
Технології	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Фізична культура	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	32,5	31,5

На рік

Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	32,5	31,5
	На рік		
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень	29,5	28,5
	На рік		

IV. Навчальні плани

Навчальний план для 1-4 класів

Освітня галузь	Навчальний предмет/ інтегрований курс	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
	<i>Інваріантний складник</i>				
Мовно-літературна	Українська мова *	7	7	7	7
	Іноземна мова	2	3	3	3
Математична	Математика	4	4	5	5

Природнича, громадянська й історична, соціальна й здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	3	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	-	1	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3
	Усього	22	24	25	25

Навчальний план для 5-7 класів

Освітня галузь	Предмет чи інтегрований курс	Кількість годин		
		5 кл	6 кл	7 кл
Мовно- літературна	Українська мова	4	4	3+1
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
	Зарубіжна література	1+1	1+1	1+1
	Іноземна мова	3,5	3,5	3,5
Математична	Математика	4+1	4+1	-
	Алгебра	-	-	2,5+0,5
	Геометрія	-	-	1,5+0,5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5+0,5	1+1	
	Біологія	-	-	2
	Географія	-	1+1	2
	Фізика	-	-	2
	Хімія	-	-	1

Соціальна і здоров'я збережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1+0,5		
	Громадянська освіта		0,5	0,5
	Історія України. Всесвітня історія		1+1	
	Історія України.			0,5+0,5
	Всесвітня історія			0,5+0,5
Інформатична	Інформатика	1	1	1
Технологічна	Технології	1+1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5
	Музичне мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Міжгалузеві курси	«Драматургія і театр»		1	
Усього		29	32	34

Навчальний план для 8-9 класів

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8	9
Кількість учнів у класі		<i>12 учнів</i>	<i>9 учнів</i>
Інваріантна складова			

Мови і літератури	Українська мова	2+1	2+1
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3-1	3-1
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-
	Мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	-	-
Математика	Математика		-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Природознавство		-
	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	2	2

Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів			
Разом			
Всього		31,5	33

Навчальний план для 10-11 класів

Предмети	Кількість годин на тиждень	
	10	11
	<i>Профільне навчання</i>	
Базові предмети	28,5	27,5
Українська мова	2+2	2+2
Українська література	2+1	2+1
Зарубіжна література	1	1

Іноземна мова (англійська)	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+1
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура *	3	3
Захист України	-	-
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
Інформатика,	1,5	1,5
Технології	1,5	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	4	4
Всього	32,5	31,5

V. Модельні навчальні програми

№	Назва	Посилання на електронний ресурс
1.	Навчальні програми для 1 – 4 класів	<p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Savchenko.pdf</p> <p>Модельна навчальна програма «Українська мова» для закладів загальної середньої освіти (автори Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Г.Д.)</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Movno-literat.osv.hal/Ukr.mova.5-6-kl.Zabolotnyy.ta.in.14.07.21.pdf</p>
2.	Модельні навчальні програми для 5-6 класів	<p>Модельна навчальна програма «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.) Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.)</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Movno-literat.osv.hal/Ukr.lit.5-6-kl.Arkhypova.Sichkar.Shylo.14.07.pdf</p> <p>Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Слоновьська О. В., Ярмутьська І. В.)</p>

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/04.12.20023/Ukrayinska.literatura.7-9-kl.Zabolotnyy.ta.in.04.12.2023.pdf>

Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Турянця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Zar.lit.5-9-kl/Zar.lit.5-6-kl.Nikolenko.ta.in.14.07.pdf>

Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В..)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inozemni.movy.5-9-kl/Inoz.mov.5-9-kl.Zymomrya.ta.in.14.07.pdf>

Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Matem.osv.galuz-5-6-kl/Matem.5-6-kl.Ister.14.07.pdf>

Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Matem.osv.galuz-2023/Alhebra.7-9.klas.Ister.26.07.2023.pdf>

Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Matem.osv.galuz-2023/Heometriya.7-9%20kl.Ister.26.07.2023.pdf>

Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевніук Т.В.)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Prirod.osv.galuz/Pizn.pryr.5-6-kl.Korshevnyuk.14.07.pdf>

Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Prirod.osv.galuz/Heohrafiya/Heohrafiya.6-9-kl.Zapototskyi.ta.in.06.05.2022.pdf>

Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Pryrodnycha.osvitnya.haluz.2023/08.09.2023/Biolohiya.7-9.klas.Balan.ta.in-08.09.2023.pdf>

Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Pryrodnycha.osvitnya.haluz.2023/Khimiya.7-9.klas.Hryhorovych.29.12.2023.pdf>

Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Pryrodnycha.osvitnya.haluz.2023/16.08.2023/Fizyka.7-9%20kl.Kreminsky.ta.in.16.08.2023.pdf>

Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори Т.В. Воронцова, В.С. Пономаренко, І. В. Лаврентьева, О.Л. Хомич)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Sotsial.zdorovyazberezhuv.osv.haluz-5-6-kl/Zdorov.bezp.ta.dobrob.5-6-kl.Vorontsova.ta.in.14.07.pdf>

Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьева І. В., Хомич О. Л.)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Sotsial.ta.zdorovyazberezh.osv.haluz.2023/04.08.2023/Zdorovya.bezp.ta.dobrobut.7-9%20klas.intehr.kurs.Vorontsova.ta.in.04.08.2023.pdf>

Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Hromad.ta.istor.osv.hal/Vstup.do.ist.Ukr.ta.hrom.osv.5-kl.Burlaka.ta.in.14.07.pdf>

Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Hromad.ta.istor.osv.hal/Ist.Ukr.Vsesv.ist.6-kl.Piskarova.ta.in.14.07.pdf>

Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Hromad.ta.istor.osv.hal.2023/16.08.2023/Istoriya.Ukrayiny.7-9.kl.Burlaka.ta.in.13.09.2023.pdf>

Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7—9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гісем О. В., Бойко В. І., Василенко Я. Л., Даниленко В. М., Мартинюк О. О., Охредько О. Е., Сирцова О. М.)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Hromad.ta.istor.osv.hal.2023/30.11.2023/Vsesvitnya.istoriya.7-9%20kl.Hisem.ta.in.30.11.2023.pdf>

Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакоцько В.В.)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inform.osv.haluz.5-6-kl/Inform.5-6-kl.Ryvkind.ta.in.14.07.pdf>

Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакоцько В. В.)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Inform.osv.haluz.2023/16.08.2023/Informatyka.7-9%20kl.Ryvkind.ta.in.16.08.2023.pdf>

Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/TehnoI.osv.gal/Tekhnol.5-6-kl.Tereshchuk.ta.in.14.07.pdf>

Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А. І., Кліщ О. М., Мороз О. О.)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2024/Model.navch.prohr.5-9.klas-2024/10.09.2024/teknolohiyi-7-9-kl-tereshchuk-ta-in-10092024.pdf>

Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Mist.osv.gal/Mystetstvo.5-6-kl.Masol.Prosina.14.07.pdf>

Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломoeць Г. А. Боляк А. А., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Fiz.kult.5-6.kl.Pedan.ta.in.22.08.2022.pdf>

Навчальні програми для 8-9 класів (Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, 2011 рік)

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>

3. Навчальні програми для 7 – 9 класів

Навчальні програми для 10-11 класів (Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, 2011 рік)

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

4. Навчальні програми для 10 – 11 класів

- [Українська мова](#) (Профільний рівень)
- [Українська література](#) (Профільний рівень)
- [Історія України. Всесвітня історія](#)
- [Громадянська освіта](#) (Інтегрований курс)
- [Зарубіжна література](#) (Рівень стандарту)
- [Захист України](#) (Рівень стандарту)
- [Інформатика](#) (Рівень стандарту)
- [Математика](#) (Рівень стандарту)
- [Технології](#) (Рівень стандарту)
- [Фізична культура](#) (Рівень стандарту)

- [Хімія](#) (Рівень стандарту)
- [Фізика і Астрономія](#) (Авторський колектив під керівництвом Ляшенка О. І.)
- [Біологія і екологія](#) (Рівень стандарту)
- [Географія](#) (Рівень стандарту)

VI. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу в початковій школі є різні форми уроку, урок-подорож, урок-концерт, урок-гра, які вчитель проводить на уроці або в позаурочний час.

В основній та старшій школі основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності.

Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикумах. Практичне заняття – це така форма організації, де учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Експерсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу експерсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

VII. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти урегульовано такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

- Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р. № 813;
- Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2022 р. № 289 (чинні для 5 класів);
- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за N 566/19304) (чинні для 6 – 11 класів);
- Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08. 2013 р. № 1222 із змінами, додаток 2 (чинні для 6 – 11 класів);
- Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06. 2008 р. № 496
- Рекомендації щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093

Система оцінювання учнів Дігтярівського навчально-виховного комплексу:

Принципи:

- Дитиноцентризм;
- Партнерство;
- Академічна доброчесність;
- Диференційованість;
- Індивідуальність;
- Об'єктивність;
- Прозорість та відкритість.

Види оцінювання: формувальне, поточне, тематичне та підсумкове.

Форми оцінювання:

- Усна (індивідуальне, групове та фронтальне опитування);
- Письмова (діагностувальні, самостійні, контрольні роботи, тестування);
- Цифрова (тестування в електронному форматі);
- Графічна (робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- Практична (дослідження, проєктна діяльність, робота з біологічними об'єктами, виготовлення виробів тощо)

Методи оцінювання:

- Спостереження;
- Бесіда;
- Тестування;
- Проєкти;
- Творчі роботи;
- Аналіз письмових робіт.

Шкала оцінювання:

- Вербальна;
- Описова;
- Рівнева;
- Бальна.

Річне оцінювання та ДПА здійснюються за системою оцінювання, визначеною МОН України.

Інструментарій оцінювання:

Добирається або розробляється вчителем самостійно з урахуванням розроблених закладом правил і процедур та містить критерії оцінювання.

Правила та процедури оцінювання:

Основними функціями оцінювання є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання.

Об'єктами оцінювання є результати навчання учня/учениці, у тому числі процес їх досягнення ним/нею. Відповідно до пункту 22 статті 1 [Закону України «Про освіту»](#) результати навчання – це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, особливостей змісту навчального предмета/інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема отримання даних пропонуємо здійснювати під час різних видів навчально-пізнавальної діяльності учнів, яка може бути: за формою – *індивідуальною, груповою, фронтальною*; за способом виконання – *усною* (бесіда, розповідь, переказ, діалог тощо), *письмовою* (окремі навчальні завдання, у тому числі тестові, компетентнісні завдання, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні роботи), *практичною* (дослід, практична робота, навчальний проєкт, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей тощо), *програмованою* (з використанням «електронних засобів навчання, дозволених для використання в закладах загальної середньої освіти»). З урахуванням опрацьованого програмового матеріалу відповідно до календарно-тематичного плану та готовності учнів виконувати завдання вчитель самостійно може визначати форму, спосіб, зміст, час виконання навчально-пізнавальної діяльності і фіксувати їх у планах-конспектах уроків/занять.

За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, пропонуємо визначати оцінку як показник досягнень навчально-пізнавальної діяльності учня/учениці.

Оцінювання учнів 1-4 класів

У школі I ступеня формувальне оцінювання здійснюють з метою отримання інформації про досягнення учнів задля прийняття рішень про наступні кроки в навчанні як учителем, так і учнем. Однак, ураховуючи певний рівень сформованості

уміння вчитися, навичок самооцінювання і взаємооцінювання, уміння визначати для себе певні завдання, робити вибір, варто більше залучати четвертокласників до складання/коментування інструкцій завдань, опису способу його виконання, очікуваного результату (продукту) та характеристик, яким він має відповідати, що в цілому формує в учнів уміння визначати критерії оцінювання завдання. Окрім того, учитель має спонукати учнів до аргументованого самооцінювання і взаємооцінювання з визначенням того, що дає змогу досягти успіху, чи призвести до утруднень.

Результат оцінювання об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 3-4 класах виражати вербальною оцінкою.

Відображати результати формульованого оцінювання вербально, коротким коментарем в учнівських зошитах та при перевірці діагностувальних робіт, у портфоліо здобувачів освіти.

Фіксувати результати підсумкового оцінювання в класних журналах та свідоцтвах досягнень учнів.

Орієнтирами для визначення критеріїв оцінювання є:

- вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до другого циклу навчання (3 – 4 класи);
- очікувані результати, зазначені в освітній програмі закладу освіти;
- орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання учнів 1 – 4 класів закладів загальної середньої освіти (додаток 1 до методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1 – 4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813).

Педагогічним працівникам пропонується забезпечити об'єктивність і точність результату оцінювання з урахуванням таких показників:

- якість знанневого складника компетентностей (дієвість, гнучкість, міцність, повнота, глибина, узагальненість, системність; до того ж визначальними ознаками є дієвість і гнучкість знанневого складника, що виявляються у готовності учня/учениці застосовувати знання в навчальних ситуаціях);
- сформованість діяльнісного складника компетентностей за рівнями реалізації навчальної діяльності: рівень розпізнавання і копіювання зразків, репродуктивний, продуктивний, продуктивно-творчий рівні;

- прояв мотиваційно-ціннісного складника компетентностей, а саме умотивованості, пізнавального інтересу, відповідальності, ініціативності.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Формувальне оцінювання спрямовують на з'ясування індивідуальних проблем в опануванні учнем програмовим матеріалом та запобігання утруднень на подальших етапах навчання. Задля цього учителю пропонується здійснювати постійне спостереження за динамікою розвитку особистісних якостей учня/учениці, рівня сформованості у нього певних навчальних дій, що співвідносяться з очікуваними результатами, сприяє формуванню впевненості щодо власних можливостей та навичок учіння. За потреби коригує навчальний поступ учня/учениці.

З метою відстеження навчального поступу учнів та коригування освітнього процесу з урахуванням результатів навчання учитель проводить тематичні діагностувальні роботи. Тематичні діагностувальні роботи можуть бути усними чи письмовими, у формі тестових завдань чи комбіновані, можуть передбачати практичну роботу тощо. Форму роботи, зміст завдань, спосіб зворотного зв'язку вчитель обирає самостійно з урахуванням особливостей учнів класу. Обсяг діагностувальних робіт визначають з розрахунку прогнозованого часу на виконання окремих завдань учнями, із урахуванням їхньої готовності до виконання того чи іншого завдання. У 4 класі тривалість виконання діагностувальної роботи не повинна перевищувати 35 хв (із 40 хв уроку 5 хв інструктаж, 35 хв – виконання роботи). Протягом навчального дня проводити не більше однієї діагностувальної роботи. З метою уникнення збігів часу проведення діагностувальних робіт терміни необхідно враховувати і узгоджувати під час календарно-тематичного планування. Ураховуючи можливість коригування термінів виконання календарно-тематичного плану і 20 % резервного часу програми, дата проведення діагностувальної роботи може бути змінена на підставі аналізу результатів спостережень у процесі формувального оцінювання.

Тематична діагностувальна робота є засобом зворотного зв'язку стосовно опанування учнями частиною очікуваних/обов'язкових результатів навчання з метою оперативного регулювання та коригування освітнього процесу задля підвищення його ефективності. Її рекомендуємо проводити з метою:

- визначення якісних і кількісних характеристик оволодіння певною, достатньо завершеною частиною навчального матеріалу відповідно до очікуваних результатів навчання, визначених в освітній програмі;
- виявлення утруднень в навчальній діяльності учнів, коригування освітнього процесу та (за потреби) внесення коректив до календарно-тематичного планування з метою подолання виявлених в учнів утруднень;

– прогнозування результатів навчання на наступному етапі опанування програмовим матеріалом з урахуванням шляхів удосконалення методики навчання.

Змістовим наповненням тематичної діагностувальної роботи є система навчальних завдань, що передбачають різні рівні реалізації навчальної діяльності та за результатами виконання яких можна отримати об'єктивну інформацію про досягнення групи взаємопов'язаних очікуваних результатів навчання учня на певному етапі опанування програмовим матеріалом.

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Рекомендуємо визначати підсумкову оцінку за рік з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» пропонуємо здійснювати шляхом узагальнення даних, отриманих під час формувального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

Відповідно до пункту 8 статті 12 [Закону України «Про освіту»](#) наприкінці 4 класу, з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти проводять державну підсумкову атестацію здобувачів початкової освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік. Рішення педагогічної ради про переведення до наступного класу записують у класному журналі на сторінках «Зведений облік навчальних досягнень учнів».

У свідоцтві досягнень учня пропонуємо надавати розгорнуту характеристику результатів навчання учня/учениці, здобутих протягом навчального року. Для здобувачів початкової освіти пропонується розроблені два примірні зразки свідоцтв досягнень, окремо для кожного циклу навчання. Обидва примірні зразки свідоцтв досягнень містять такі частини: «Характеристика навчальної діяльності», «Характеристика результатів навчання з окремих освітніх галузей», «Рекомендації вчителя», «Побажання батьків».

Оцінювання учнів 5-7 класів

Оцінювання учнів 5-7 класів у 2024-2025 навчальному році здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093. Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється з використанням 12-бальної системи (шкали), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Загальні критерії оцінювання

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Держстандартом, і фактичними результатами навчання учнів. У додатку 1 до Рекомендацій наведено загальні критерії оцінювання, які визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і реалізуються за чотирма рівнями, що дає змогу здійснювати оцінювання за 12-бальною шкалою:

- початковий (1-3 бали);
- середній (4-6 балів);
- достатній (7-9 балів);
- високий (10-12 балів).

Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові.

Галузеві критерії оцінювання

Загальні критерії оцінювання слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями (додаток 2 до Рекомендацій). У додатку визначені галузеві критерії із чітким описом кожного балу відповідно до груп результатів освітніх галузей:

Мовно-літературна (українська мова, література, зарубіжна література, мови та літератури нацменшин):

- Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях.
- Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів і використання її для збагачення власного досвіду.
- Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови.

- Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу.

Мовно-літературна (іноземні мови):

- Сприйняття усної інформації та письмових текстів іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування.
- Взаємодія з іншими особами в усній і письмовій формі та в режимі реального часу через засоби іноземної мови.
- Надання інформації, висловлювання думок, почуттів та ставлень іноземною мовою.

Математична:

- Дослідження ситуацій та створення математичних моделей.
- Розв'язання математичних задач.
- Інтерпретація та критичний аналіз результатів.

Громадянська та історична:

- Орієнтація в історичному часі та просторі, виявлення взаємозв'язків та явищ.
- Робота з інформацією історичного та суспільствознавчого змісту.
- Виявлення здатності до співпраці, толерантності, громадянської позиції.

Природнича:

- Проведення досліджень природи.
- Здійснення пошуку та опрацювання інформації.
- Усвідомлення закономірностей природи.

Інформатична:

- Робота з інформацією, даними, моделями.

- Створення інформаційних продуктів.
- Робота в цифровому середовищі.
- Безпечна та відповідальна робота з інформаційними технологіями.

Соціальна та здоров'язбережувальна:

- Безпека. Уникання загроз для життя власного та інших осіб, прийняття рішень з користю для власної та громадської безпеки.
- Здоров'я. Турбота про особисте здоров'я. Аргументований вибір здорового способу життя.
- Добробут. Підприємливість та етична поведінка для поліпшення добробуту.

Технологічна:

- Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності.
- Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва.
- Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищі.
- Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

Мистецька:

- Пізнання мистецтва, художнє мислення.
- Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація.
- Емоційний досвід, художньо-естетичне мислення.

«Фізична культура»:

- Формування психічної та соціально-психологічної сфер засобами фізичного виховання.
- Систематичні заняття фізичними вправами, володіння технікою фізичних вправ.
- Усвідомлення значення фізичної/рухової активності для підтримування стану здоров'я та задоволення у процесі фізичного виховання.

Основні види оцінювання

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є:

Формувальне оцінювання

Формувальне оцінювання – інтерактивне оцінювання учнівського прогресу протягом навчального року, яке дозволяє визначати потреби учнів і адаптувати до них процес навчання. Воно передбачає використання різноманітних методів збору інформації і має відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета. Його здійснюють у таких формах:

- самооцінювання;
- взаємооцінювання;
- оцінювання із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Завдання для оцінювання мають бути спрямовані на отримання об'єктивної інформації про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі. Окремі завдання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності, які передбачають:

- завдання початкового рівня – розпізнавання, пригадування, відтворення окремих елементів змісту навчання;
- завдання середнього рівня – розуміння та застосування елементів змісту навчання;
- достатнього – аналіз навчальної інформації (класифікація, порівняння, узагальнення, інтеграція, уточнення, упорядкування);
- високого – оцінювання навчальної інформації та власної навчальної діяльності, рефлексія, перекодування інформації з текстової у схематичну, графічну та навпаки, створення, продукування.

Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання.

Для оцінювання рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями за окремим елементом навчальної програми (тема, розділ тощо) здійснюється тематичне оцінювання. Його результати можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

Підсумкове оцінювання

Метою підсумкового оцінювання є об'єктивне співвіднесення фактичних результатів навчання учнів з обов'язковими (очікуваними) результатами навчання, визначеними Держстандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюється періодично і може охоплювати один, декілька або всі групи результатів, визначених у Держстандарті. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель може встановлювати самостійно.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями, з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності. Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель може запропонувати учням:

- виконати комплексну підсумкову роботу за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями;
- виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів учнів у навчанні та коригування освітнього процесу.

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів і на їх підставі виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри, але вона не обов'язково є їхнім середнім арифметичним і має враховувати динаміку особистих досягнень учня протягом року.

Оцінки за семестри і за рік можуть бути скоригованими. Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень.

Інструменти оцінювання

Під час вибору методів оцінювання слід враховувати особливості змісту навчального предмета, його обсяг, рівень узагальнення та вікові особливості учнів. Оцінювання результатів навчання можна проводити із застосуванням таких способів і засобів:

- усне опитування (індивідуальне, групове тощо);
- спостереження;
- аналіз портфоліо;
- письмові завдання (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- практичні завдання (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах);
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- навчальні проекти;
- робота з картами, діаграмами;
- заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо;
- завдання з використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо); самооцінювання, взаємооцінювання;
- комплексне оцінювання.

За умови навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей цифрових технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.

Під час оцінювання слід застосовувати завдання різних когнітивних рівнів:

- на відтворення знань;
- на розуміння;
- на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях;
- уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність, процедури проведення та види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники з урахуванням:

- дидактичної мети;
- особливостей змісту навчального предмета (інтегрованого курсу);
- етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання.

Дотримання академічної доброчесності

Під час оцінювання результатів навчання слід враховувати дотримання учнями принципів академічної доброчесності, зокрема:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

У разі їх порушення, зокрема списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), учитель може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня та його законних представників. Інформування батьків про результати навчання може відбуватися:

- під час індивідуальних зустрічей;
- шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденниках учнів тощо);
- фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Свідоцтво досягнень

Свідоцтво досягнень складається з двох частин:

1. «Характеристика навчальної діяльності»

Ця частина сформована відповідно до **конкретизованого** переліку наскрізних умінь, визначених Держстандартом. Результатом спостереження за їх розвитком є виставлення відповідної позначки в стовпцях:

- Має значні успіхи.
- Демонструє помітний прогрес.
- Потребує уваги і допомоги.

Ця частина заповнюється після завершення кожного навчального року або в разі зміни учнями закладу освіти.

2. «Характеристика результатів навчання»

Заповнення цієї частини Свідоцтва здійснюють після завершення навчальних періодів (І семестр, II семестр, Рік) відповідно до переліку навчальних предметів / інтегрованих курсів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу освіти. Тут фіксують результатів навчання за групами результатів, визначеними Держстандартом для певних освітніх галузей, а способи фіксації педагогічні колективи визначають самостійно.

У Свідоцтві зазначається рішення педагогічної ради про переведення на наступний рік навчання (№ протоколу та дата), рекомендації вчителя. Слід звернути увагу на те, що Свідоцтво підписує вчитель.

Оцінювання учнів 8-11 класів

Оцінювання учнів 8 – 11 класів у 2023-2024 навчальному році здійснюється за Критеріями оцінювання та Орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти. При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому окрема тематична атестації при здійсненні відповідного оцінювання, як правило, не проводиться. Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри.

При виставленні річної оцінки мають враховуватися: важливість тем, які вивчалися у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; динаміка особистих навчальних досягнень учня/ учениці з предмета протягом року; уміння застосовувати учнем/ученицею набутих протягом навчального року знань тощо. Семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів; пункти 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I – початковий рівень, коли у результаті вивчення навчального матеріалу учень:

– називає об’єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об’єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо;

– за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II – середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв’язувати завдання за зразком.

III – достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV – високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв’язання, тобто його діяльність має дослідницький характер.

Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

Основними видами оцінювання у 8-11 класах є *поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та підсумкова державна атестація*.

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми..

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо.

Оцінювання результатів навчання з *української мови* здійснюється на основі компетентнісного, особистісно орієнтованого, комунікативно-діяльнісного й соціокультурного підходів до шкільного мовного курсу, які насамперед мають забезпечити розвиток особистості учня, формування в нього мовленнєвої культури, комунікативної компетентності, гуманістичного світогляду, національної свідомості, високої моралі, активної громадянської позиції, естетичних смаків і ціннісних орієнтацій.

Оцінюється здатність учнів сприймати на слух незнайоме за змістом висловлювання з одного прослуховування: розуміти мету висловлювання; фактичний зміст; причинно-наслідкові зв'язки; тему й основну думку висловлювання; виразально-зображувальні засоби прослуханого тексту; давати оцінку прослуханому.

Оцінюється здатність учнів: ініціювати комунікативну взаємодію; налагоджувати й підтримувати міжособистісну комунікацію; адекватно реагувати на співрозмовника; демонструвати певний рівень обізнаності з теми, що обговорюється; висловлювати особисту позицію щодо теми, яка обговорюється; добирати аргументи на підтвердження власної позиції; здійснювати адекватний добір мовно-виражальних засобів; формулювати різні запитання й давати розгорнуту відповідь; у виборі рішень керуватися системою цінностей, схвалених суспільством.

Поточне оцінювання розглядаємо як обов'язковий компонент процесу оволодіння учнями навчальним матеріалом уроку. Поточний контроль здійснюється в процесі поурочного вивчення теми. Основні завдання його такі: мотивувати учнів до активної діяльності; визначати рівень розуміння й первинного засвоєння учнями окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними й засвоєним змістом попередніх тем; закріплювати здобуті знання, набуті вміння й навички. Цей вид контролю має усну й письмову форми, що передбачають різні види.

Для контрольної перевірки мовних знань і вмінь використовуються завдання у тестовій формі, складені на матеріалі слова, сполучення слів, речення, груп пов'язаних між собою речень. Одиницею контролю є вибрані учнями правильні варіанти виконання завдань тестового характеру й самостійно дібрані приклади.

Перевірці підлягають знання й уміння з мови, необхідні передусім для правильного використання мовних одиниць. Учні пропонується розпізнавати вивчені мовні явища; групувати, класифікувати; сполучувати слова, доповнювати, трансформувати речення, добираючи належну форму слова, потрібну лексему, відповідні засоби зв'язку між частинами речення, між реченнями у групі пов'язаних між собою речень тощо; виявляти розуміння значення мовних одиниць та особливостей їх використання в мовленні.

Перевірці підлягають уміння правильно писати слова на вивчені орфографічні правила і словникові слова, визначені для запам'ятовування; ставити розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації; належним чином оформлювати роботу.

Основною формою контролю за рівнем сформованості в учнів правописної компетентності є контрольний диктант(8-9 класи) та есе або тестові завдання (10-11 кл.). Контрольна перевірка з української мови здійснюється фронтально та індивідуально. Фронтально оцінюються: аудіювання, читання мовчки, диктант, письмовий переказ і письмовий твір, мовні

знання й уміння. Індивідуально оцінюються: говоріння (діалог, усний переказ, усний твір) і читання вголос. Для цих видів діяльності не відводять окремого уроку. Результати оцінювання виставляють у колонку без дати й ураховують у найближчу тематичну. Повторне оцінювання всіх видів мовленнєвої діяльності не проводять.

Головною метою вивчення предметів “Українська література”, “Зарубіжна література” є залучення учнів до найвищих досягнень національної та світової літератури і культури, національних і загальнолюдських духовних цінностей, формування комунікативної та літературної компетентностей, розвиток творчих здібностей учнів, виховання в них естетичного смаку, високої читацької та загальної культури, вироблення вмінь самостійно ознайомлюватися зі зразками мистецтва слова, свідомо сприймати втілені в них естетичні й духовні цінності. На уроках літератури домінантною формою навчання і контролю за досягнутими результатами є діалог, який відбувається на всіх етапах навчальної діяльності і спонукає учнів розмірковувати, робити узагальнення і висновки, аргументовано висловлювати власні думки. Під час такого оцінювання обов’язковим має стати: контроль за прочитанням кожним учнем програмових творів, визначення рівня засвоєння їхнього змісту та вироблення вмінь і навичок їхнього аналізу й інтерпретації, перевірка виконання усних і письмових робіт, виразне читання художніх текстів.

Основними видами оцінювання з *іноземної мови* є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та підсумкова державна атестація. Більшість прийомів поточного оцінювання спрямовано на детальну перевірку окремих параметрів мови або вмінь мовлення, яких щойно навчили, тематичне оцінювання проводиться на основі поточного оцінювання і виставляється єдиний тематичний бал. Під час виставлення тематичного балу результати перевірки робочих зошитів не враховуються. Семестрове оцінювання з іноземної мови проводиться один раз наприкінці семестру за чотирма видами мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письмо). Оцінка за семестр виставляється на основі тематичних оцінок та семестрового оцінювання.

При оцінюванні навчальних досягнень з *історії* за основу береться до уваги поступове зростання рівня вимог до учнів від класу до класу відповідно до рівня набуття учнями ключових та предметних компетентностей; рівень оволодіння основними питаннями змісту та переліком вмінь і навичок, що їх учні мають набути під час вивчення курсів історії України та всесвітньої історії відповідно з врахуванням вікових особливостей пізнавального процесу школярів.

При оцінюванні рівня навчальних досягнень учнів з *біології* враховується:

- рівень оволодіння біологічними ідеями, що становлять важливу складову загальнолюдської культури;
- обсяг відтворення знань, рівень розуміння навчального матеріалу;
- самостійність суджень, систематизація та глибина знань;
- дієвість знань, уміння застосовувати їх у практичній діяльності з метою розв'язування практичних задач;
- уміння робити висновки та узагальнення на основі практичної діяльності;
- рівень оволодіння практичними вміннями та навичками спостереження та дослідження природи.

Оцінюючи навчальні досягнення учнів з *географії*, необхідно враховувати:

- правильність і науковість викладення матеріалу, повноту розкриття понять і закономірностей, точність вживання географічної та картографічної термінології;
- ступінь самостійності відповіді;
- логічність, доказовість у викладенні матеріалу;
- ступінь сформованості інтелектуальних, загальноосвітніх, специфічних умінь (робота з картографічними, статистичними та іншими додатковими матеріалами).

Складовими навчальних досягнень учнів з курсу *фізики* є не лише володіння навчальним матеріалом у межах вимог навчальної програми і здатність його відтворювати, а й уміння та навички знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та застосовувати в стандартних і нестандартних ситуаціях, мати власні оцінні судження.

Відповідно основною функцією оцінки є не контроль результатів і підбиття підсумків, а стимулювання покращення якості досягнень учнів, ефективний засіб зворотного зв'язку щодо ступеня власних досягнень і як засіб самооцінювання. Відтак оцінюванню підлягає:

- 1) рівень володіння теоретичними знаннями, що їх можна виявити під час усного чи письмового опитування, тестування;
- 2) рівень умінь використовувати теоретичні знання під час розв'язування задач різного типу (розрахункових, експериментальних, якісних);
- 3) рівень володіння узагальненими експериментальними уміннями та навичками, що їх можна виявити під час виконання лабораторних робіт і фізичного практикуму;
- 4) зміст і якість творчих робіт учнів (навчальних проектів, творчих експериментальних робіт, виготовлення приладів, комп'ютерне моделювання фізичних процесів тощо).

Визначальними в оцінюванні рівня навчальних досягнень учнів з *хімії* є особистісні результати пізнавальної діяльності, в яких відображаються загальнопредметні компетентності, набуті учнями в процесі навчання.

За відмінностями між обсягом і глибиною досягнутих результатів, ступенем самостійності у виконанні завдань, здатністю використовувати знання у нових ситуаціях виокремлено рівні навчальних досягнень учнів, що оцінюються за 12-бальною шкалою.

Кожний наступний рівень вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові характеристики.

При оцінюванні рівня навчальних досягнень з *хімії* враховується:

– оволодіння хімічною мовою як засобом відображення знань про речовини і хімічні явища;

- рівень засвоєння теоретичних знань;
- сформованість експериментальних умінь, необхідних для виконання хімічних дослідів, передбачених навчальною програмою;
- здатність учнів застосовувати набуті знання на практиці;
- уміння розв'язувати розрахункові задачі.

Предмет “*Основи здоров'я*” має головною мету – розвивати в учнів здоров'язбережувальну компетентність: набувати знань про здоров'я і безпеку, розвивати навички безпечної поведінки для життя і здоров'я, набувати досвіду здорового і безпечного способу життя, формувати в учнів ціннісне ставлення до власного життя і здоров'я.

Тому при оцінюванні навчальних досягнень учнів необхідно враховувати володіння ними здоров'язбережувальними компетенціями, що виражаються у дієвості знань, умінь і навичок, мотивацій до здорового і безпечного способу життя та його дотримання.

В основу оцінювання навчальних досягнень учнів покладено об'єкти і характеристики навчальних досягнень учнів, які адекватно відображають рівень оволодіння ними здоров'язбережувальними компетенціями

Орієнтовні вимоги оцінювання визначають загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень учнів з *математики* та встановлюють відповідність між вимогами до знань, умінь і навичок учнів та показником оцінки в балах відповідно до рівнів навчальних досягнень з математики.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів враховуються:

- характеристики відповіді учня: правильність, повнота, логічність, обґрунтованість, цілісність;

- якість знань: осмисленість, глибина, узагальненість, системність, гнучкість, дієвість, міцність;
- ступінь сформованості загальнонавчальних і предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

Також слід враховувати, що оцінювання якості математичної підготовки учнів здійснюється в двох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями, який можна виявити в процесі усного опитування, та якість практичних умінь і навичок, тобто здатність до застосування вивченого матеріалу під час розв'язування задач і вправ.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з *інформатики* здійснюється в трьох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями, рівень сформованості практичних умінь та навичок, ступінь самостійності у застосуванні ІКТ в конкретній життєвій або навчальній ситуації, враховуючи:

- рівень засвоєння та оволодіння предметними знаннями (репродуктивний, реконструктивний, частково пошуковий і пошуковий);
- рівень сформованості способів навчально-пізнавальної діяльності (учень копією зразок способу діяльності, виконує спосіб діяльності за зразком, застосовує аналогії, підходить творчо до їх розв'язання);
- ступінь самостійності при виконанні навчальних завдань різного типу (працює під безпосереднім керівництвом учителя; потребує значної допомоги вчителя; потребує незначної опосередкованої допомоги; працює самостійно);

– ступінь самостійності у застосуванні ІКТ в конкретній життєвій або навчальній ситуації, враховуючи рівень володіння практичними вміннями та навичками під час виконання практичних робіт на комп'ютері.

Особливістю системи оцінювання досягнень учнів з *дисциплін художньо-естетичного циклу* є її багатофункціональність, що зумовлена багатокomпонентністю змісту мистецької освіти, спрямованої на формування в учнів комплексу загальнокультурних (ключових), естетичних (міжпредметних), мистецьких (предметних) компетентностей. Ця система передбачає:

– розвиток мотивації до пізнання мистецтва, емоційно-почуттєвої сфери, оригінального асоціативно-образного мислення, здатності естетичного сприймання художніх творів; розкриття креативного потенціалу особистості;

– виховання в учнів особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва, вітчизняної та зарубіжної художньої культури, естетичного ставлення до дійсності, світоглядних орієнтацій;

– формування знань та уявлень про мистецтво, специфіку художньо-образної мови різних видів мистецтва, розвиток здатності естетичного сприймання та інтерпретації творів;

– розширення естетичного досвіду, вмінь і навичок у сфері мистецької діяльності, потреби в художньо-творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні.

Об'єктами оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках *фізичної культури* можуть бути:

1. Виконання навчального нормативу (з урахуванням динаміки особистого результату).
2. Техніка виконання учнями фізичних вправ.
3. Засвоєння теоретико-методичних знань.
4. Виконання навчальних завдань під час проведення уроку.

Для оцінювання розвитку фізичних якостей використовуються орієнтовні навчальні нормативи передбачені навчальною програмою та нормативи запропоновані програмами кожного варіативного модуля по роках вивчення. Порядок складання нормативів визначає вчитель відповідно до календарно-тематичного планування.

При складанні навчального нормативу за його показником визначають рівень досягнень (низький, середній, достатній, високий), а потім з урахуванням динаміки особистого результату виставляють оцінку в балах

Об'єктами оцінювання навчальних досягнень учнів з *трудового навчання* можуть бути:

- рівень застосування знань та умінь в практичній роботі;
- проектно-технологічна діяльність учнів;
- уміння користуватися різними видами конструкторсько-технологічної документації та іншими джерелами інформації;
- якість виконання практичних робіт;
- рівень сформованості трудових прийомів і умінь виконувати технологічні операції;
- рівень самостійності у процесі організації і виконання роботи (планування трудових процесів, самоконтроль і т. п.), виявлення елементів творчості.

На результат оцінювання навчальних досягнень учнів впливають дотримання правил безпечної праці і санітарно-гігієнічних вимог та уміння організувати робоче місце і підтримувати порядок на ньому в процесі роботи.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватись під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, інших носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у табелях успішності. Учитель може обрати і погодити з батьками учнів форму зворотного зв'язку. Рекомендуємо системно проводити роз'яснювальну роботу з батьками щодо особливостей оцінювання результатів навчання учня та процесу їх досягнення, що сприятиме спрямуванню оцінювання на розвиток дитини, а не на навчання заради оцінки.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання. Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я. При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучають ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

При навчанні у дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку (пункт 8 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти).